

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES A LA VISITA “LA DEIXALLERIA MÒBIL A L'ESCOLA” CURS 2013-2014

Els centres educatius de Lleida podeu sol·licitar la visita de la deixalleria mòbil a la vostra escola. A més de facilitar la gestió dels residus especials dels centres educatius, l'objectiu prioritari és que la deixalleria mòbil esdevingui un recurs educatiu per a treballar la problemàtica dels residus i els reptes que planteja la seva prevenció i el reciclatge. Us convidem a aprofitar la visita de la deixalleria mòbil al vostre centre per organitzar activitats, per informar, comunicar i comprendre millor la problemàtica dels residus.

En aquest document trobareu informacions sobre la gestió dels residus de les deixalleries, una relació de recursos i llocs web i un llistat d'activitats complementàries a la visita de la deixalleria mòbil.

EL SERVEI DE DEIXALLERIA MÒBIL

Les **deixalleries** són instal·lacions de recepció i emmagatzematge on podem portar els residus municipals per als quals no hi ha contenidors específics al carrer.

Són un servei públic que ens permet portar aquests residus, tant reciclables com reutilitzables i, sobretot, residus especials, per facilitar-ne la reutilització i el tractament correcte.

- Els **residus reutilitzables** es tornaran a usar directament o amb senzilles adequacions (per exemple, roba i calçat, cartutxos de tinta i tòner,...),
- Els **residus reciclables** contenen materials o elements que es poden recuperar o que es poden sotmetre a un procés de reciclatge (per exemple, equips informàtics, olis de cuina, ferralla domèstica, porexpan, fusta....)
- Els **residus especials** són un grup de residus que per la seva composició han de rebre un tractament adequat per ser eliminats de forma controlada, de manera que s'eviti la seva dispersió en el medi i la seva incidència ambiental (per exemple: pintures i vernissos, olis de cotxe, bateries, piles...)

La **deixalleria mòbil** és un camionet amb petits contenidors on dipositar-hi els diferents tipus de residus. La deixalleria mòbil volta per la ciutat donant servei als diferents barris, centres educatius i entitats.

Contribuint a la recollida selectiva de residus es redueix l'aportació de residus als abocadors o incineradores (reduint així els impactes ambientals d'aquests tractaments), es reutilitzen materials i es contribueix a l'estalvi de recursos (materials, aigua i energia) per produir els nous productes.

COM PODEM APROFITAR LA VISITA DE LA DEIXALLERIA MÒBIL AL CENTRE

Síntesi d'**idees clau** que es poden treballar:

- Els residus que es poden aportar a la deixalleria: Quins són i com identificar-los.
- Arguments que justifiquen una gestió específica.
- Sistemes de recollida selectiva de residus existents al nostre entorn proper: recollida domiciliària, deixalleries i altres iniciatives privades.
- Estratègies de prevenció de residus: prevenció en els actes de consum, mercats d'intercanvi, establiments de segona mà,...

1- Informant / donant a conèixer a l'alumnat el servei de deixalleria, i disposant amb ells els residus per a la deixalleria disponibles a l'escola:

Algunes qüestions que es poden plantejar són:

- Què són els residus i quins residus generem?
- Quins són els motius pels quals decidim desprendre'ns d'un objecte que convertim en residu? En quins casos ens podem plantejar la seva reutilització i com fer-ho possible?
- Quins sistemes de recollida de residus existeixen a Lleida? Contenidors selectius al carrer (verds, grocs, blaus i marrons), contenidors de rebuig (grisos), contenidors de roba i joguines, contenidors de medicaments - punt Sigre, deixalleries, recollida d'oli,...
- Com saber quins residus s'acceptaran a la deixalleria? (més informació: <http://sostenibilitat.paeria.cat/residus-i-neteja-viaria/que-pots-fer-amb/deixalleries-1/deixalleries>)
- Quines deixalleries tenim a Lleida i on és cada dia la deixalleria mòbil? (més informació: <http://sostenibilitat.paeria.cat/residus-i-neteja-viaria/que-pots-fer-amb/deixalleries-1/deixalleries>)
- Què són els residus especials (tòxics, perillosos i contaminants)? Com els podem reconèixer?
- Quin tractament rebran els residus recollits a la deixalleria mòbil?
- Què podríem fer per generar menys residus? (prevenció de residus: en el dia a dia, mercats d'intercanvi, establiments de segona mà...)

Us proposem omplir amb els alumnes una fitxa de treball sobre el servei de deixalleria, que us adjuntem i que podeu consultar a la web.

2- Treballant més a fons la problemàtica dels residus al centre educatiu:

Abans de la visita:

- Identificar quins són els residus que es generen al centre educatiu i esbrinar com es gestionen actualment, posant especial èmfasis en què passa amb els residus especials.
 - o Per exemple: elaborar una enquesta dirigida a diferents departaments de l'escola o l'institut, entrevistar diferents membres de la comunitat

- educativa per saber quins residus generen i com els gestionen (personal de cuina, de neteja, consergeria, professorat,...)
 - Per exemple, durant una setmana, dur a terme una observació per “detectar” en quins espais descobrim residus especials i què es fa amb ells.
- Organitzar un punt de recollida de residus especials escolars, o residus per a la deixalleria, al centre educatiu i informar a tota la comunitat educativa.
- Dissenyar i dur a terme (amb un grup-classe, alumnat voluntari o membres de la comissió ambiental) una campanya informativa sobre la visita de la deixalleria mòbil i animar a l'alumnat, famílies i professorat a utilitzar-lo.
 - Per exemple: fer una cartellera, visitar classes en petits grups d'experts, revista o blog de l'escola, mailing o circular amb el document informatiu de la deixalleria mòbil, etc.
- Amb l'alumnat o grup promotor de la visita de la deixalleria, planificar com s'organitzarà la utilització de la deixalleria mòbil (quins grups hi aniran, quin horari tindrà cada grup, etc.)

Durant la visita:

- Elaborar un registre dels residus que s'han portat a la deixalleria
 - Per exemple: anotar el nombre d'objectes, o el pes i/o volum dels objectes aportats de cada tipus de residus (material informàtic i electrònic, sabates i tèxtil, productes de laboratori i neteja, etc.), l'estat en què es troba i el motiu per a llançar-lo.
- Fer un reportatge de la visita de la deixalleria mòbil (audiovisual, fotografies,...) i que estigui disponible a la web del centre.

Després de la visita:

- Fer una recerca a l'entorn del centre educatiu i en un plànol situar quins punts de recollida de residus existeixen a prop del centre i quins establiments o instal·lacions recullen certs residus especials (roba, medicaments, piles, olis...)
- Fer difusió dels resultats d'aquesta recerca a la resta de la comunitat educativa
- Avaluar el funcionament de la visita de la deixalleria mòbil i el grau d'aprofitament del servei i donar a conèixer els resultats i/o reflexions a la resta de comunitat educativa.
- Investigar sobre el cicle de vida d'un objecte o d'un material.
 - Per exemple: En el cas d'una peça de roba: de quins materials està feta, d'on provenen o s'extreuen aquests materials, on s'ha fabricat, quant temps de vida útil té, què passa quan es transforma en residu, on va a parar si es porta a la deixalleria mòbil i on aniria a parar si el llencem al rebuig i si es podria reutilitzar abans de ser llençat, etc. Altres exemples podrien ser el cas de l'oli o de les piles.
- Elaborar un pla d'acció per:
 - Millorar la gestió dels residus generats al centre i establir mecanismes per fer-ne un seguiment periòdic.
 - Minimitzar els residus identificats com a problemàtics.
- Organitzar un mercat d'intercanvi (de llibres, de roba, de música o DVD's).

3- Implicant a les famílies en la recollida dels residus especials i l'ús de les deixalleries

- Fent difusió entre les famílies del servei de deixalleries municipals
- Convidant a les famílies a portar el dia de la visita de la deixalleria mòbil a l'escola, algun residu especial de casa i dipositar-lo a la deixalleria acompanyats dels infants.
- Informant i fent difusió entre les famílies de la recollida de residus especials a l'escola i de la visita de la deixalleria al centre educatiu.

Cal aprofitar la visita de la deixalleria mòbil per gestionar **NOMÉS** residus que no tenen un sistema de recollida habitual en els contenidors del carrer.

Trobareu més informació i recursos per treballar el tema dels residus a:

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida>

Especialment al recull del curs "Els residus a l'Aula":

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/formacio-de-lagenda-21-escolar/curs-els-residus-a-laula-1213>

ALTRES RECURSOS

Llocs web destacats

Ajuntament de Lleida.

Regidoria de Medi Ambient i Horta.

<http://sostenibilitat.paeria.cat>

Programa Agenda 21 Escolar

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/agenda-21-escolar-de-lleida>

Generalitat de Catalunya

Dades estadístiques sobre medi ambient

<http://www.idescat.net/cat/societat/socmedi.html>

Agència de Residus de Catalunya

<http://www20.gencat.cat/portal/site/arc/>

Webs educatives sobre residus

<http://www.xtec.es/serveis/crp/a8904081/tetrabric/index.htm>

Reciclajoc

<http://www.xtec.cat/~fmarti58/reciclajoc/interficiejocstaula/periugarensolitari.htm>

Hàbitat: <http://80.33.141.76/habitat/>

Guia d'activitats per a l'educació ambiental, amb 50 activitats de caire lúdic per a l'àmbit educatiu formal i no formal.

Les activitats centrades o relacionades amb els residus són les núm.:

21. "La increïble història del Sr. Al'Um-Ini"

22. "Fes un bon paper"

26. "Objectes estranys al jardí"

38. "No m'emboquis"

39. "La solució menys dolenta"

43. "Diga'm què llences i et diré qui ets"

Activitats complementàries a la visita de la deixalleria mòbil

Visites educatives a Lleida

Programa Lleida en Viu

Visita a instal·lacions de gestió de residus de Lleida:

Abocador Comarcal i Planta de Compostatge del Segrià Planta de Compostatge (a Montoliu de Segrià), Parc de Serrallarga (Abocador clausurat, a Lleida)

<http://sostenibilitat.paeria.cat/formacio-educacio-i-sensibilitzacio-ambiental/programa-escolar-d2019educacio-ambiental-lleida-en-viu/programa-escolar-educacio-ambiental>